

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

De legitimacionis impetratione, & libellis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

Paulus in leg. si quis posthumus. in princip. ff. de liberis & posthum. Calde-
ricus consil. 3. titul. qui filij sint legitimi. Socinus consil. 47. in 2. volum.
dicens hanc Opinionem esse Communem: quã idem Socin. sequi-
tur in dicto §. forsan. in. colum. optimus text. in authent. quibus mod.
natur. effici. in. §. illud. Sed e contrario hoc casu legitimandi ius
ad Romanum Pontificem pertinere, suadet ratio. Hic enim
filius legitimus fit, vt in bonis clericis succedat: sed bona
clericorum sunt à iurisdictione Regum, & Imperatorum
exempta. Abbas in capita. ecclesia. de constit. colum. antepenultim. igitur
Romano Pontifici hoc ius competit, non imperatori.
Præterea pater debet legitimatiõni consentire, tamen clericus,
etiam sponte non potest coram seculari iudice causã
aliquam tractare. capitul. si diligenti. de foro competen. ergo non vi-
detur à principe seculari hanc natalium restitutionem peti
posse: quod tenet in hac specie Domi. in capitul. in. §. 1. de iur.
dic. in 6. dem capitul. quo iure. 8. distinct. Socin. parum sibi con-
stans. consilio 67. 2. colum. 3. volumine. sentit Alexander in consilio.
87. 2. volum. colum. 3. incipienti. V. istis codicillis. late Paulus Parisien.
consilio 2. numer. 2. liber. 2. Et licet Ioannes Crotus in dicto §. &
quid si tantum. penultim. colu. minime fuerit ausus certam in hac
quæstione sententiam eligere, & tutus sit ab utroque prin-
cipe hanc legitimatiõnem exigi: ego tamen vt libere quid
sentiam, exponam, opinionem primam, quæ & communis
est, veriorẽ esse existimo: cum nulla sit iurisdictione hoc casu
in clericum exercenda: & ipse legitimandus laicus sit,
atque ipsa bona profana sint, & secularia. Imo eadem rati-
one idem erit etiã si filius sit clericus. Tamen si fatear hoc
vltimum satis dubium esse. Nam & Decius consilio 150. late
probare nititur, clericum etiam minoribus ordinibus præ-
ditum à principe seculari legitimari non posse. Sed quo ad
bona ex rebus ecclesiasticis acquilita, adhuc opinor ve-
riorem esse Dominici sententiam. Sic Ioannes Andreas in
dicto capitul. per venerabilem. scribit, principem secularem posse
legitimare filium sacerdotis quo ad bonorum patrimoniu-
m successiõnem: quod approbant Prapof. ibi. §. quod iure
colum. 77. & Cæsar Lambertinus de iure patronat. lib. 1. 2. part.
quæst. 2. artic. 29. num. 17.

49 Nona conclusio, Princeps, † qui alteri non subest causa
civilis iurisdictionis, potest proprios legitimos efficere na-
taliũ restitutione vcluti proprios subditos. text. in dict. cap.
per venerabilem. §. in super. quem ibi Abbas dicit singula. etiam si
Iason contrarium ex eodem tex. adnotare conetur in lib. qui
iurisdictione ff. de iur. dicit. omnium iudic. Nec mirum: cum & illum
text. male intellexerit.

50 Decima conclusio: Is, † qui Cæsari, vel Regi subest, &
ab eo potestatem habet legitimandi, non potest proprium
filium legitimare, absque peculiari ad id impetrata licen-
tia. gloss. in dicto capitul. per venerabilem. in verb. Regi, ibidem Com-
muniter approbata, vt testatur Deci. in cap. 3. de probatio. colu. an-
tepen. idem in dicta leg. qui iurisdictioni. vbi Iason eandem opini-
onem notat & sequitur. quod probatur in d. capit. per venerabilem.
etiam si contrarium velint Anan. & Ludouic. Bolog. con-
sil. 29. gloss. tamen hanc opinionem communem non probat,
quia loquitur in principe, qui superiorem aliquem in
temporalibus non habet, nisi notetur argumento à forti-
ori.

§. NONVS.

SVMARIA.

- 1 In petitione legitimatiõnis, est principi exprimenda qualitas filij illegiti-
mum.
- 2 Non est satis si exprimatũ ipsum filium esse spurium, sed est ipsum natiuita-
tis vitium in specie exponendũ in legitimatiõnis petitione illa qualitas
exprimenda est. & num. 3.
- 3 In petitione legitimatiõnis an sit principi exprimendum, filium ex duplici
adulterio natum fuisse?
- 4 In petitione legitimatiõnis est designandus ipse gradus, in quo commissus
fuerit incestus.
- 5 In petitione natalium restitutionis, oportet principi exponere, an parentes il-
legitimi possint matrimonium contrahere.
- 6 In rescripto legitimatiõnis, qualiter sit legum & canonum derogatio
facienda: & de Clausula, non obstantibus legibus contrarium statu-
entibus.
- 7 Ad legitimatiõnem, que fit viuũ parentibus an sint citandũ ipsorum paren-
tum cognati, & agnati.
- 8 Ad legitimatiõnem, an sit vocandus substitutus sub eã conditione, si sine li-
beris infans natus decesserit?
- 9 Ad legitimatiõnem, que fit mortuo ipsi parentibus, an sint vocandi agnati
& cognati?
- 10 Princeps tollere potest alicuius ius quæstum de iure civili.

Verum ex prædictis emergit alia quæstio, qualiter sit im-
petranda, seu petenda legitimatio, vt tuta sit. In quo

† illud inter omnes conuenit, has legitimatiõnes rescripto
principis ad iuris derogationem concedi: ideo in eis prin-
cipi exprimendum est id, quod mouere possit principem
ad denegandam prædictam natalium restitutionem, vel eã
auertere à facili, & forsã neglecta: ac minime circumspo-
cta concessione. capitul. postulasti. de rescript. quem text. dicit ibi
Abb. singula. & Corne. 34. in 1. volum. colum. 1. Iason consil.
105. volum. 1. explicant late Felin. colum. 3. & Dec. in d. cap.
postulasti. Forsã etenim si id, quod tacetur, principi esset de-
nunciatum, concessisset petita, certis legibus, aut præmissa
aliqua causa cognitione, quæ animum quietum redderet.
Vnde qualitas ipsius filii, an sit naturalis, vel spurius, cit ex-
primenda: vt probat tex. melior iuris secundum Paul. ibi
in lib. sed si hac. §. patronum. ff. de in ius vocan. & capit. per venerabilem.
colum. penult. & in. qui filij sint legit. Oldrad. consil. 247. Alber. in rub.
C. de nat. lib. in leam quam. C. de fideicommiss. numer. 38. Nicol. de
Vbal. de success. ab intest. fol. 10. colum. 3. Anto. in d. cap. per venerabilem.
numer. 15. & ibi Abb. numer. 27. Anton. Rosel. de legitimatiõ-
nem testatur additio ad Marti. Laud. in tract. de legitimatiõ. fol. par.
uo 10. colum. 1. quorum omnium rationes si diligenter ex-
aminaueris, senties qualitate vitij, quod filius habet, ex-
primendam fore: siquidem omnia eo tendunt, vt principi
comperta sint ea, quæ possent ipsum à concessione retrahere,
vel inducere ad diligenter, & circumspicte conceden-
dum, re prius mature pensata. Ex quibus aliquot sunt in
hac materia notanda.

Primum, non satis esse in hac natalium restitutione im-
petranda principi exponere, † legitimandum esse spurium,
sed necessarium id exigi, vt vitium, quod in filio in concep-
tione contraxit, in specie exprimatũ, an scilicet sit ex moni-
ali natus, sicuti voluit optime Lud. de Sard. in tract. legit. fol. 3.
col. 4. atque idem erit, si pater sit in sacris constitutus, mona-
chus ve, nec sufficeret, cum esse spurium.

Secundo hinc opinor esse notandum, in impetranda dis-
pensatiõne esse prorsus dicendum, an ille filius legitimus,
sit adulterinus, an incestus: quod not. Abb. in d. cap. per vene-
rabilem. numer. 27. si eius verba recte considerentur: & id
seruari in curia fateatur Nicol. de Vbal. Rotæ auditor, in d.
fol. 10. col. 4.

Tertio, ex eadem radice aduertendum est, quod si † filius
natalibus restituendus sit natus ex duplici adulterio, id est,
ex coniugato, & coniugata: erit hoc duplex vitium prin-
cipi exprimendum. Oldrad. consil. 247. Alber. in d. rubr. C. de nat.
lib. Prap. in d. cap. per venerabilem. fol. 12. colu. 4. Ferd. Loazes. Epif-
copus Illerdensis in tracta. de matrim. dubio. 10. colum. 2. dicens
hanc Opinionem Communem esse. Quo fit, vt Ang. opinio consil.
204. vera non sit: vbi dixit filium esse vere legitimum, etiam
si principi tantum id notum fiat, cum esse adulterinũ,
cum tamen natus esset ex coniugata. quam opinionem sibi
contrarius sequitur Prapof. in dicto capitulo per venerabilem.
quæst. 4. colum. 5. Vnde Oldrad. opinio verior est, etiam si
facta foret principi generalis mentio: istum scilicet esse
spurium. quod Abb. probat. in d. cap. per venerabilem. nu. 27.
quidquid in hoc vltimo contra tenet Deci. consil. 338. col. 3.

Quarto, his recte præuisis, † necessarium esse arbitror,
quod filius natus ex sorore, vel ex filia, ex nuru, matre, vel
fratris vxore, si velit à principe tutam & validam legitima-
tionem obtinere, exprimat omnino gradum illum ex istis,
qui eius conceptionem dehonestauit. Nec me lateat Catet.
2. 2. quæst. 154. art. 9. probare, omnes incestus esse eiusdem
speciei. Negari tamen non potest, hanc qualitate posse
principem mouere ad denegandam hanc natalium resti-
tutionem.

Quinto, ex his patet veram non esse opinionem Bald.
in lib. si qua illustris. Cod. ad Orfici. quam ipse repetit in capitul. 1. §.
naturalis. si de feud. fuer. controuer. inter domin. & agnat. vasal. dicens
in impetranda legitimatiõne satis esse exprimere † filium
spurium esse, quem sequitur Prapof. in dict. cap. per vene-
rabilem. 4. quæst. Deci. consil. 55. colum. 2. & consil. 338. colum. 3. idem
voluit Ioann. Andr. in cap. si. de filiis presbyt. quorum opini-
onem eam fecutus dicit esse Communem. Iason consil. 11. 3.
volum. colu. 3. & in. Non enim video, cur isthac opinio sit ad-
mittenda. Nec mihi satis compertũ est. eam ita frequenter
receptam esse, vt communis censenda sit. Possent fortassis pro-
cedere, vbi princeps legitimatiõnem cõcederet alicui illegi-
timo ex coitu quocunque natus fuerit. Nam hæc prin-
cipis verba eius mentẽ magis aperiant, vt not. Paul. de Castr.

Ius Areti. Alexand. Socini. & Ruinus in d. §. & quid si tantum. col. fm. ex quibus Ruinus hunc intellectum ad Barto. assertionem. communem esse profiteretur. idē afferunt sibi Galian. colum. fm. & Ioan. Crocius fol. 12. colum. 1. & ibidem Emanuel à Costa Lusitanus 2. part. num. 174. quia princeps potest tollere ius alicui acquisitum ex delatione iuris civilis. Sed huic opinioni Bart. ita intellecta, optime, atque crudite acerrimo ingenio, quo præditus erat, refragatur Fortunius in d. §. & quid si tantum col. 132. negans pulchris rationibus, principem posse mortuo patre intestato, eius illegitimum filium natalibus restituere in præiudicium successorum, quibus est delata intestati hæreditas, quamvis adita non sit. Cuius opinio apud me plurimum semper valuït.

§. DECIMVS.

S V M M A R I A.

- 1 Clausula sine præiudicio successorum quibus hæreditas intestati parentis deferretur adiecta legitimisationi filiorum, quid operetur.
- 2 Hæredes legitimi, qui.
- 3 Legitimus rescripto principi, an sit non tantum parentibus, sed & cognatis, & agnatis legitimus effectus.
- 4 Legitimus rescripto principi admittitur ad Retractum ex Regia lege.
- 5 Legitimatione an concedatur quo ad Cardinalium dignitatem, & quo ad Prætorium Rota.
- 6 Philip. Decius legitimatus, à prætorio tamen Rota repulsum fuit.
- 7 Legitimatione patrem, an nepotes ex eo suo consensu legitimis.
- 8 Dispensatio an extendatur ad commens.

Solet in hoc eodem tractatu dubitari, quemnam intellectum, aut effectum habeant illa verba, quæ apponuntur in rescripto, quo quis legitimus efficitur sine præiudicio eorum, qui intestato successuri sunt, eam etenim clausulam in his rescriptis inseri iubet Reg. Cancell. 84. Eius ergo intellectus erit, ut legitimus, concurrat cū legitimis, & naturalibus: non tamen auferat successoribus intestati parentis hæreditatem, ante legitimisationem eis delatam: auctore Alexand. consil. 188. 5. volum. Cuius opinio communiter reprobatur: nec iure admittenda est. Ideo ipse Alexand. consil. 187. colum. 2. volum. 5. post Anchar. consil. 153. aliter dicta verba legitimisationis intellexit: scilicet, ut legitimus præferatur omnibus successoribus intestati parentis, exceptis filiis legitimis, & naturalibus, quibus existentibus legitimus succedit ex testamento, modo legitima pars debita ipsis filiis legitimis & naturalibus non diminuat: sequitur eum Ioan. Crocius in dicto §. & quid si tantum, fol. 12. colum. 3. & Ant. Capicinus decisio. Neapolitana. 22. idem notat Paul. de Cast. in dicto §. & quid si tantum. colum. penult. quorum opinionem cum prius dixisset Communem esse Hieronymus Gratus consil. 63. col. penult. libro 1. tandē subdit se dubium esse an vera sit communis. [Eam tamen admittunt & sequuntur Angel. consil. 264. incip. viso puncto. Paulus consil. 27. lib. 2. & Alcia. in rubr. de liberis & posthum. num. 13.]

Verum video plerosque in hoc conuenire, ut legitimatus ex prædicta clausula minime admittatur, etiam ex testamento, in præiudicium legitimorum, & filiorum, quo ad eorum legitimam. quod & Socini. notat, consil. 95. 4. volum. colum. 7. idem Socinus consil. 41. volum. 3. colum. 3. maxime colum. fm. [Quin & Paulus in dicto consilio 27. libro 2. Corn. consil. 3. libro 1. Alcia. in dicto rubric. de liberis & posthum. num. 14. & Felin. in capitu. cum olim. de re iudic. colum. penult. asseuerant, filium legitimatum apposita hac clausula, non succedere cū legitimis patri intestato: quod fere omnes fatentur.] in cæteris fortitan opinio Ancharani procederet, ex eodem Socini. quando esset clausula ita concepta: *Sine præiudicio legitimorum hæredum.* & quamvis Gratus dict. consil. 63. colum. penult. hanc differentiam improbet ex l. 2. §. de illo ff. pro socio. vbi legitimi hæredes dicuntur quicunque intestato succedunt: tamen ex principis mente, & ex potiori significatione, hac in re videtur probabilis prædicta verborum distinctio: Nam prædicta clausula, *Sine præiudicio successorum patris intestati*, hoc inducere videtur, ut legitimatus ex testamento admittatur: attamen mortuo patre intestato, excludatur ab agnatis & cognatis intra quartum, ceteros vero uxorem & fiscum ipse filius excludat. ita notat. Nicolaus de Vbald. in tract. de success. ab intest. fol. 17. colum. 3. & 4. Corne. consil. 3. in 1. volum. quam opinionem dicit Communem eam secutus Decius. consil. 338. col. 2. idem Decius. consil. 393. colum. 1. Socini. Junior. consil. 94. num. 43. & consil. 120. num. 21. lib. 2. & ante eos Marianus Socini. consil.

112. colum. penult. & præter hos Parisi. consil. 14. libro 2. num. 44. Socini. consil. 95. colum. 5. volum. 4. idem Socini. in dicto §. & quid si tantum. num. 21. vbi subdit ita legitimatum etiam rumpere patris testamentum, si sit institutus hæres aliquis extraneus à cognatione patris. Extraneum autem hoc casu intelligo eum, qui filium legitimatum non possit iure sanguinis ab hæreditate patris excludere: ex eodem Socino consil. 95. num. 29. Angel. consil. 264. Nicolao de Vbaldis à d. fo. fol. 12. colum. 3. Stephano Bertrando consil. 160. colum. 2. libro 3. huius vero opinionis examen diligentius constabit ex probatione rationis, quam Socini. adducit, quæ late discutitur à Rom. in l. vi. liberis. colum. 2. Cod. de test. Alexand. & alii in dicto §. & quid si tantum. Iam ab Alberto Bruno in tract. de status. exclud. fami. arti. 10. q. 4. ex quibus fortassis dubium videbitur quibusdam Socini & aliorum sententia, ut tandem filius hac adiecta clausula legitimatus, non possit rumpere patris testamentum, etiam si extraneus aliquo non successurus ab intestato hæres fuerit institutus: quod tenet constanter insignis Doct. Petrus à Perulio, cuius Nicol. de Vbaldis, Bertrando, & alii meminere, ab eorum sententia non omnino discedentes. Acquissima tamen est prior opinio. Præterea hoc in loco notandum est, legitimatum rescripto principi, non tantum legitimus, & agnatus fieri ipsi patri: sed etiam omnibus ipsius parentis agnatis, absque eorum consensu, etiam quo ad successorem, text. in authent. quibus mod. nat. effici. sui. §. quapropter. notat Paul. Caltr. consilio 34. numero 12. 1. volum. Bart. & Bald. in l. communi. Cod. de natur. lib. Alexan. colum. 2. 1. volum. num. 36. Decius. consil. 365. num. 5. Iam si quis pro emptore. ff. de usu. cap. num. 241. Curt. Junior. consil. 37. colum. 1. Aymon Sauilli. consil. 138. colum. 2. & Rodricus Zuares in l. quoniam in prioribus. C. de inoff. testam. super lege Regia. limitas. 12. Quod est intelligendum in propria, & vera legitimazione, non in dispensatione, vti optime intellexit Anton. in dicto caput. per venerabilem anm. 17. probat. Regia. 12. Tauri. [l. 10. tit. 8. lib. 5. Recopil.] ibi cæteris cognatis. quo in loco Ioan. Lupi dicit corrigi ius commune, ex quo legitimatus rescripto principi non fit legitimus, nec agnatus alius agnatis, vel cognatis, præterquam ipsi patri, absque eorum consensu. per text. in authent. quibus mod. nat. effici. sui. §. filium. Sed text. ille loquitur in legitimazione, quæ fit per oblationem curiæ: in qua prædicti omnes Doct. diuersimodum putant à legitimazione, quæ fit rescripto principi, quam differentiam expressit Regia l. 7. tit. 15. part. 4.

Sic etiã errauit Iaf. in l. fratres. C. de inoff. testa. colum. penult. dicens legitimatum rescripto principi patri, non cæteris agnatis, legitimus, & agnatus fieri. Vnde ex his infero ex lege Regia ad ius retractus admittendum esse legitimatum rescripto principi, quod not. Carol. Molin. in consuet. Portug. tit. 1. §. 8. in glo. 1. post Matthe. ab Afflic. in tract. in rebus prostratis. visum quæro an consanguineis. licet Decius. consil. 275. incipit in causa, quæ Luca agitur, libro 3. & Tiraque. lib. 1. de retract. §. in glo. 1. num. 12. contrarium teneant, ex eo quod legitimatus in statutis non comprehenditur aliquo pacto sub legitimis: quæ ratio Regiæ legi minime conuenit: quippe cui nec statuti, nec municipalis legis nomen aptari possit. Imo & in statutis posse legitimatum intelligi sub legitimis, potest comprobari ex his, quæ diximus superius. Præterea lex, quæ retractum permittit, non vitur ita strictis dictionibus, ut solum ipsos legitimos ad ius istud vocet, etiam si illegitimos eadem lex expressim minime vocauerit, ut ipse Tiraque. disputat d. gloff. 8. num. 4.

Item illud prætermittendum non est, legitimatum rescripto principi, privilegium illud habere, quod in gradibus Regiæ Cancell. Iuli secundi concessit, secundum Nicol. de Vbald. in tract. de success. ab intesta. folio 9. colum. 4. dicentem secus esse quod ad genus, & nobilitatem: vbi etiam profiteretur, nunquam aliquem legitimatum fuisse ad Cardinalis dignitatem obtinendam: atque semel id concessum fuisse, sed legitimatum non potuisse secuta morte dignitatem illam consequi: idem asserit nec ad Rotæ Prætorium admitti illegitimos, etiam natalibus restitutos principi rescripto, quamvis Roma. Pontif. expresse id concedat: eadem refert Ludouic. Gomez. in reg. Cancell. de trienna. poss. qu. 2. dicens hæc de causa Philip. Decium virum aliquo nostra ætate summis dignum laudibus, ab eodem prætorio repulsum: cum semel à Rom. Pontif. hoc munus esset ei delatum. Regia vero l. 12. Tauri. legitimatum rescripto principi ad quoscunque honores, ac publica munera admittit.

Denique

Denique & illud queri potest, an filio legitimo per scriptum principis, nepos ex eo naturalis, & legitimus, censetur ipsi auctore legitimus. Quia in quaestione existit, an ipse nepos esse auctore legitimus: ex eo quod eius pater fuerit legitimus. Quia conclusio probatur primo, quia legitimus vere legitimus censetur, ex Bart. assertione in l. si quis, qui pro emptore, ff. de iur. iud. cuius sententia alibi probauimus, sed si pater legitimus esset, nepos patris locum subintraret. Secundo, fortior est legitimus, quia adoptio, auct. quibus in natura, ff. de iur. iud. Bald. in l. neque absens, ff. de adoptio. Sed patre adoptato principis auctoritate, censetur nepotes adoptati, l. 2. §. si, ff. de adoptionib. ergo & eodem modo legitimatio erit censenda.

Tertio, facit l. fin. Cod. de natura lib. ubi nepos ex radice infecta prohibetur auctore succedere: igitur a contrario, si radix definit esse infecta, succedat auctore ipse nepos.

Quarto, aliquo succedere prohibito, eius proles etiam censetur prohibita. text. ubi Angel. id notat in auctent. de haer. ab intest. §. reliquum, versic. ex diuerso. Bald. in l. fin. Cod. de verb. signif. igitur aliquo admisso ad successorem, eius proles admissa iure dicitur.

Quinto, legitimatio non est ita restringenda, quin ad consequentia extendatur, auctore Domini. in c. 1. §. 1. & in c. 2. col. 2. de filiis presb. in 6. l. in rub. ff. de lib. & posthu. num. 14. non ergo erit mirum patris legitimatorem ad nepotes extendi.

Sexto, tamen dispensatio ad consequentia seu annexa, sine quibus consistere potest, non extendatur ex communi sententia: tamen quando accessorium non indiget dispensatione, quia non est vitio infectum, sed tantum id vitium habet a principali, remoto illo defectu a principali per dispensationem, consequens, & accessorium liberum erit ab omni macula. Dom. & Prapoli. in cap. nos consuetudinem. 1. 2. dist. 1. Felu. in cap. postulat. de rescript. numer. 10. in capitulo statutum: versic. dignitate de rescript. in 6. igitur sublata macula, quam pater ex conceptione fortitur, filius natus est liber a paterno vitio, & sic erit legitimus.

§. VNDECIMVS.

De tempore celebrandarum nuptiarum.

SYMMARIA.

1. Quo tempore a iure pontificio prohibentur nuptiarum solemnitas.
2. Secunde nuptia an sint benedicenda.
3. Matrimonium cum meretrice contrahens opus pium agit, atque indulgentiam peccatorum consequitur.
4. Meretrix que dicitur.
5. Intellectus ad l. palam, ff. de ritu nupt.
6. Regia lex Tauri explicatur.

Ed & praeter alia illud notandum erit, nuptiarum solemnitas celebrari non posse, iure Pontificio prohibente, a Septuagesima usque ad octauam diem post Pentecosten. cap. Cappellanus de feriis, in quo illud est aduertendum, ipso die Dominico post Pentecosten, quo festum Trinitatis ab ecclesia celebratur, posse nuptiarum solemnitas peragi: atque ita est intelligendus text. in cap. Cappellanus. dum dicit dominica quae sequitur, scilicet, post Pentecosten, secundum Imo. ibi. Flor. 3. part. tit. 1. cap. 17. Syluest. in verba matrim. 7. §. 2. & Regiam l. 18. tit. 2. part. 4. quamvis Abb. in d. c. Cappellanus. contrarium cum aliis Docto. tenere velit.

Item illud ad dendum est ab aduentu Christi vsque ad Epiphaniae festum, etiam haec nuptiarum solemnitas esse vetita. non oportet, 33. q. 4. ita vt nec ipso die Epiphaniae possint haec solemnitas contingere. Abb. & alij in d. cap. Capell. d. Reg. lex. 18. Flor. & Syluest. locis paulo ante citatis. Aduentus autem Redemptoris nostri incidit die Dominico, qui contingit a die vigesima septima Nouembris ad tertiam diem Decembris, vt not. Spec. lib. 6. rationa. rub. de aduentu.

Est tamen a praefata prohibitione deducendum tempus a Dominica, quae octaua est a Resurrectionis die, ad dies vsque Rogationum exclusiue: ita vt in hoc tempore possint nuptiae celebrari, non tamen ipsa die Dominica, quae octaua est a Resurrectione: neque in diebus Rogationum. capit. non notat. 33. quaest. 4. & hoc ipsi notat predicti Doct. Hodie vero

ex decretis Synodi Tridentinae sess. 4. solemnitas nuptiarum prohibetur tantum ab Aduentu domini vsque in diem Epiphaniae, & a feria quarta cinerum vsque in octauam Paschae inclusiue: reliquis anni temporibus omnino permittitur nuptiarum solemnitas.

Hic etiam agendum est, vt vtrum secundae nuptiae sint benedicendae? & constat ex cap. 1. de secund. nupt. clericum secundas nuptias benedicentem, ab officio & beneficio suspensum, ad Apostolicam sedem mittendum esse cum literis Episcopi. Qui tamen text. locum habet, ubi constante priori matrimonio presbyter secundas nuptias benedixit. Ioan. And. Ant. Abb. & alij ibidem. Regia l. 2. tit. 1. 2. part. 4. Sed Syluest. in verbo, nuptiae, intelligit illum text. ita vt locum habet, etiam priori coniugio soluto, si vterque coniugio iam fuerat semel benedictus, vel saltem ipsa mulier: quod si femina nondum fuisset benedicta, potest tunc benedictio solemniter fieri. idem Thom. in 4. sentent. dist. 42. quaest. 3. ad finem. Cuius opinio in praxi seruatur, secundum Henric. in cap. vir autem, de secund. nupt. ubi gloss. hoc etiam notat.

Poenam vero suspensionis per sententiam erit imponenda: non autem inferatur a canone ipso iure. Hostien. Abb. & alij in d. cap. 1. quorum intellectus Communis est ad illum text. vt testatur ornatissimus vir, ac Praesul Calagurritanus Ioan. Bern. in sua praxi, cap. 68. idem notat Henric. in d. cap. vir autem, & Palud. in 4. sentent. dist. 42. quaest. 4.

Est tamen haec in re notanda Ioannis vigesimisecondi extrauagans constitutio, ex qua missio sacerdotis, secundas nuptias benedicentis, ad Romanam curiam, omnino tollitur. Ex ea etiam probabilior apparet illa opinio, qua Henr. in d. c. si vir, refert pluribus auctoritatibus ad eam citatis, scilicet, secundas contrahentem nuptias benedicentem esse, si prioribus nuptiis benedictus non fuerit, siue sit vir, siue femina. quod si benedictus is semel fuerit, non esse benedicendum. Sed opinionem sancti Thomae vix frequentior recipit.

Libet equidem illud, veluti huius paragraphi coronidem adnotare, vt contrahentem matrimonium cum meretrice, maximam peccatorum indulgentiam a canone consequi, ex c. inter opera de spons. Siquidem maximam misericordiae opus est, peccantem corrumpere, eumque a peccato auertere: est enim misericordiae opus spirituale, quod corporalibus operibus misericordiae praestat, vt not. Arch. in c. vna. 45. dist. Tho. 2. 2. q. 32. artic. 3. Henr. in d. c. inter opera. optime Domin. a Soto in eleganti, atque omnibus numeris erudita relectione de secreto, memb. 2. q. 1. conclus. 3. conceditur ergo hoc opus exercenti remissio peccatorum omnium, secundum Card. & Prap. in d. c. inter opera. Quibus Abb. refragatur dicens, non concedi remissionem peccatorum omnium. Ego vero arbitror, ex intentione dicti canonis tantam poenam indulgeri accipienti meretricem in vxorem, quantum conuenit ei distribui ex thesauro ecclesiae propter illud misericordiae opus applicata satisfactione, ab ipso summo huius thesauri dispensatore.

Meretrix autem dicitur illa, quae palam libidinem exercens, questum facit: cuiusque turpitudine publice venalis est: vt probat Iurifconsultus in l. palam, ff. de ritu nupt. Regia lex 10. tit. 16. part. 3. c. meretrices. 30. q. 4. item illa, quae multorum libidini pareat, c. vna. 34. dist. in. etiam sine questu. vt in d. l. palam, constat. Ex qua etiam apparet nil referre, an sit in lupanari, caupona, aliove loco, aut taberna prostituta. Illam etiam, quae duos ad coitum causa quaestus, nec plures admittit, meretrix esse existimat Abb. in c. cum decorem, de vita, & honest. cler. id est Abb. & Prap. in d. c. inter opera. Ioan. Lup. in rub. de donat. inter vir. & vxor. §. 40. & in l. 62. Tau. l. 1. tit. 3. lib. 5. Recopil.] ubi passim ceteri interpretes id asserunt per text. in d. l. palam. Ab ea tamen tantum abest huius opinionis probatio, vt manifeste contrariam approbet. Item inquit Iurifconsultus Vlpianus, quae cum vno, & altero se pecunia accepta, commiscuit, non videtur palam corpore questum facere. Quibus verbis satis apertum est Abb. & sequacium opinionem prorsus refelli. Illa etenim verba quae cum vno & altero, duos significant tantum: quod constat ex Laurentii Vallae adnotationibus, lib. 3. eleg. c. 59. Cui mire conueniunt Ouidii carmina ex epistola Saphus ad Phaonem,

Inde Chelyn Phabo, cominus munera ponam:

Et sub ea versus vnus & alter erit.

Grata hanc posuit tibi Phaebe Poetria Sappho:

Conuenit illa mihi, comaeus illa tibi.

Siq